

Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego

Zarząd Województwa Śląskiego

Polityka wyjścia z Inicjatywy JESSICA
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Śląskiego
na lata 2007-2013

Katowice, sierpień 2018

1. Cel „Polityki wyjścia z Inicjatywy JESSICA Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”

Województwo Śląskie, Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) oraz Bank Ochrony Środowiska (BOŚ, FROM), w związku z zakończeniem perspektywy finansowej na lata 2007-2013, zamknięciem i rozliczeniem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013 (RPO WSL 2007-2013), a także rozdysponowaniem środków pochodzących z Inicjatywy JESSICA w ramach pierwszego obrotu/cyklad inwestycji w projekty miejskie podjęły działania zmierzające do wypracowania dalszej strategii postępowania z aktywami zgromadzonymi w ramach tej inicjatywy w EBI oraz FROM, w szczególności ze środkami otrzymywanymi z tytułu płatności z umów inwestycyjnych od odbiorców końcowych wsparcia.

Zapisy załącznika D do Umowy o finansowaniu (Polityka Wyjścia) zawartej w dniu 9 lipca 2010 r. pomiędzy Europejskim Bankiem Inwestycyjnym oraz Województwem Śląskim wskazują, że szczegóły strategii wycofania Funduszu Powierniczego JESSICA zostaną ustalone na późniejszym etapie przez Instytucję Zarządzającą RPO WSL 2007-2013.

Niniejszy dokument pn. Polityka wyjścia z Inicjatywy JESSICA Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 zawiera informacje dotyczące wyznaczenia obszarów wsparcia i rodzajów projektów, których realizacja będzie prowadzona z wykorzystaniem środków zwracanych z instrumentu finansowego.

2. Podstawy prawne

- Art. 41 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 913 z późn. zm.),
- Art. 98 ust 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1431) (dalej: Ustawa wdrożeniowa),
- Art. 78 ust 7 w zw. z art. 44 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.U.U.E.L. z 2006, poz. 210 str. 25 z późn. zm.) w zw. z 152 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE. L Nr 347 z 2013 r., str. 320 z późn. zm.),
- art. 43 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz.U.U.E.L z 2006 r., poz. 371, str. 1 z późn. zm.),
- art. 9.3 i załącznik D do umowy o finansowaniu zawartej w dniu 9 lipca 2010 r. pomiędzy Europejskim Bankiem Inwestycyjnym oraz Województwem Śląskim,
- Uchwała Nr 69 Rady Inwestycyjnej Funduszu Powierniczego JESSICA dla Województwa Śląskiego z dnia 13 lipca 2018 roku w sprawie rekomendowania Zarządowi Województwa Śląskiego do sfinansowania ze środków zwróconych z Inicjatywy JESSICA Projektu miejskiego pn. „Modernizacja Parku Śląskiego” realizowanego przez Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku S.A..

3. Inicjatywa JESSICA

Inicjatywa JESSICA to wspólne europejskie wsparcie na rzecz trwałych inwestycji w obszarach miejskich. Inicjatywa ta jest instrumentem inżynierii finansowej opracowanym przez Komisję Europejską, Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) oraz Bank Rozwoju Rady Europy (CEB).

W RPO WSL 2007-2013 Inicjatywie JESSICA poświęcone zostało Poddziałanie 6.2.3 Rewitalizacja – JESSICA. Inicjatywa JESSICA została wdrożona na podstawie Umowy o Finansowaniu zawartej pomiędzy EBI a Województwem Śląskim dnia 9 lipca 2010 r. Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 2283/79/V/2015 z dnia 1 grudnia 2015 r. przyjęto w formie aneksu nr 3 zmiany do powyższej Umowy polegające między innymi na przedłużeniu okresu jej obowiązywania do dnia 31 grudnia 2020 r.

Na wdrażanie Inicjatywy JESSICA w województwie śląskim przeznaczono 60 mln EUR, tj.: 51 mln EUR z działania 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych RPO WSL 2007-2013 i 9 mln EUR z budżetu państwa.

W drodze prowadzonej przez EBI procedury wyboru Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich (FROM) w dniu 24 października 2011 r. podpisana została Umowa Operacyjna dotycząca deponowania i zarządzania funduszami pomiędzy EBI a BOŚ. Realizacja projektu JESSICA zakończyła się w dniu 31 grudnia 2015 r., tj. wydatkowana została pełna alokacja przekazana w ramach Umowy o Finansowaniu wraz z odsetkami wygenerowanymi od kapitału z EFRR na wsparcie realizacji projektów miejskich oraz na koszty zarządzania Funduszu Powierniczego oraz FROM. Na dzień 31 grudnia 2015 r. podpisano 27 Umów Inwestycyjnych, które obejmowały realizację 27 Projektów Miejskich, w ramach których finansowanie z Inicjatywy JESSICA wyniosło **263 841 130,44 zł**. Zakłada się również, że taka kwota zostanie zwrócona w ramach umów inwestycyjnych JESSICA i będzie stanowiła podstawę do opracowania zasad **finansowania Projektów Miejskich w ramach drugiego obrotu środkami w wykonaniu dalszych, wzajemnych zobowiązań wynikających z Umowy o Finansowaniu.**

4. Ponowne wykorzystanie środków zwracanych z inwestycji

Biorąc pod uwagę zapisy preambuły Umowy o finansowaniu, Strony Umowy zobowiązały się do stosowania aktów prawnych UE w trakcie jej obowiązywania, w tym Rozporządzenia 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r.

W art. 78 ust. 7 Rozporządzenia 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. uregulowane zostały zasady dotyczące zagospodarowania środków powracających do instrumentów inżynierii finansowej (w postaci odsetek od udzielonych pożyczek lub zwrotów kapitału). Pomimo uchylecia ww. rozporządzenia, regulację tę należy uznać w dalszym ciągu za obowiązującą na mocy art. 152 Rozporządzenia 1303/2013. W jednostce tej zawarte zostały przepisy przejściowe, które stanowią podstawę do dalszego stosowania od 1 stycznia 2014 r. niektórych regulacji Rozporządzenia 1083/2006, w tym m.in. art. 78 ust. 7.

Zgodnie z akapitem pierwszym art. 78 ust. 7 Rozporządzenia 1083/2006 odsetki uzyskane z tytułu płatności z programów operacyjnych do instrumentów inżynierii finansowej wykorzystywane są w przypadku funduszy na rzecz rozwoju obszarów miejskich **na finansowanie projektów z zakresu rozwoju obszarów miejskich.**

Akapit drugi art. 78 ust. 7 Rozporządzenia 1083/2006 wskazuje z kolei na sposób postępowania zasobami zwróconymi na rzecz operacji z inwestycji dokonanych z funduszy oraz z zasobami pozostałymi w operacji. Zasoby takie powinny zostać powtórnie wykorzystane przez właściwe organy państwa członkowskiego na rzecz projektów z zakresu rozwoju obszarów miejskich.

Zgodnie z art. 98 ust. 1 Ustawy wdrożeniowej środki finansowe pochodzące z wkładów wniesionych w ramach regionalnych programów operacyjnych do instrumentów inżynierii finansowej, wdrażanych na podstawie art. 44 Rozporządzenia 1083/2006, po wykonaniu zobowiązań wynikających z zawartych umów o dofinansowanie, w zakresie ich wykorzystania zgodnie z art. 78 ust. 7 tego rozporządzenia, niezaangażowane w ramach umów z odbiorcami wsparcia udzielanego przez instrumenty inżynierii finansowej oraz środki zwracane przez tych odbiorców do instrumentów inżynierii finansowej są ponownie wykorzystywane na realizację celów określonych w art. 78 ust. 7 tego rozporządzenia zgodnie z art. 152 ust. 1 Rozporządzenia 1303/2013.

Art. 78 ust. 7 Rozporządzenia 1083/2006 oraz art. 98 Ustawy wdrożeniowej nie określają formy wydatkowania środków powracających do instrumentów inżynierii finansowej. Normują one wyłącznie **cel**, na jaki środki powinny być wydatkowane, przy czym ten ostatni czyni to poprzez odwołanie do celów wskazanych w art. 78 ust. 7 Rozporządzenia 1083/2006.

W konsekwencji w obecnie obowiązującym stanie prawnym nie ma przeciwwskazań do ponownego wykorzystania środków finansowych pochodzących z wkładów do instrumentów inżynierii finansowej wnoszonych

w ramach perspektywy finansowej 2007 - 2013 również na bezzwrotne finansowanie projektów zgodnych z właściwymi celami określonymi w powyżej zacytowanym artykule.

Potwierdza to opinia prawna sporządzona przez Kancelarię M. Romanowski i Wspólnicy Sp. K. z dnia 25 lipca 2018 r.

Mając na uwadze powyższe środki zwracane w ramach inicjatywy JESSICA (a także inne przychody wygenerowane przez wkład wniesiony do instrumentów inżynierii finansowej) zostaną przeznaczone na:

1) bezzwrotne finansowanie strategicznego dla regionu Projektu Miejskiego obejmującego Modernizację Parku Śląskiego w Chorzowie w ramach drugiego obrotu środków

Mając na względzie potrzeby rynkowe oraz cele strategiczne rozwoju regionu w dniu 3 kwietnia 2018 r. Zarząd Województwa Śląskiego dokonał identyfikacji strategicznego dla regionu projektu planowanego do realizacji przez Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku S.A. (WPKiW), finansowanego w ramach drugiego obrotu środkami wracającymi z Inicjatywy JESSICA RPO WSL 2007-2013 (Uchwała nr 772/251/V/2018). Projekt spełnia warunki określone w Strategii Inwestycyjnej stanowiącej integralną część umowy o finansowaniu oraz kryteria określone przez Zarząd Województwa ww. Uchwałą, tj.:

- wpisuje się w cele określone w art. 78 ust. 7 Rozporządzenia 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. tj. jest związany z rewitalizacją obszarów miejskich poprzez zwiększenie ich atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej oraz poprawę jakości życia mieszkańców,
- stanowi część stosownych zintegrowanych planów rozwoju obszarów miejskich,
- jest realizowany w województwie śląskim,
- przyczyni się do wykształcenia bądź wzmocnienia potencjału rozwojowego obszaru objętego Inicjatywą JESSICA z uwzględnieniem takich problemów jak m.in. wykluczenie społeczne, wysoki poziom przestępczości oraz ogólne pogarszanie się jakości życia na zubożonych terenach zielonych,
- zapewni w miarę możliwości komplementarność z innymi właściwymi projektami z zakresu regeneracji.

Korzyści dla regionu wynikające z finansowania projektu pn. Modernizacja Parku Śląskiego oraz jego relacje z dokumentami regionalnymi zostały przedstawione w załączniku nr 1 do niniejszej Polityki (ocena merytoryczna projektu dokonana przez zewnętrznego niezależnego eksperta w dziedzinie rewitalizacji).

Podmiotem, który zarządza Parkiem Śląskim jest WPKiW SA, której właścicielem jest Województwo Śląskie. Tereny parkowe są w części własnością WPKiW, ale Spółka jest też w części ich dzierżawcą lub użytkownikiem wieczystym. Ponadto,

niektóre części Parku (będące własnością Skarbu Państwa oraz Województwa Śląskiego) są w zarządzie Spółki.

Spółka zarządza terenami zielonymi (otwartym kompleksem zieleni wraz z ogrodami tematycznymi, tj. rosarium, alpinarium, ogrodem japońskim), elementami infrastruktury o specjalnym przeznaczeniu, tj. Kolejką Linową „Elka”, Halą Wystaw „Kapelusz” oraz Ładowiskiem, a także infrastrukturą towarzyszącą, tj. toaletami i parkingami.

Spółka w szczególności podejmuje działania w zakresie:

- Krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży,
- Upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- Ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- Nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
- Ochrony dóbr kultury i tradycji.

Działalność Spółki jest prowadzona na rzecz ogółu społeczności.

Sytuacja Spółki jest specyficzna, gdyż poza funkcjami parkowymi, tzn. terenami zielonymi, w jego obszarze zlokalizowanych jest szereg atrakcji o charakterze rekreacyjnym, edukacyjnym, których utrzymanie w większości przypadków generuje poważne koszty i tym samym czyni utrzymanie Parku w obecnym kształcie i na dotychczasowych zasadach coraz trudniejszym.

Prowadzona przez Park Śląski działalność nastawiona na pożytek ogółu społeczeństwa niesie ze sobą deficytowy charakter, jednakże działania w zakresie zaspokojenia potrzeb społecznych, edukacyjnych i kulturalnych i ich długofalowe korzyści dla mieszkańców regionu znacznie przewyższają aspekt ekonomiczny.

Tym samym, konieczność rewitalizacji przestrzeni, na terenie, na którym, co do zasady Spółka nie prowadzi działalności gospodarczej, wiąże się z ogromnym obciążeniem finansowym znacznie przekraczającym możliwości finansowe Spółki. Jednocześnie zachodzi konieczność przekazania nakładów finansowych, które są niezbędne w celu uniknięcia dewastacji terenu oraz uatrakcyjnienia przestrzeni Parku.

Powyższe przemawia za tym, aby przeprowadzenie części niezbędnych inwestycji zostało sfinansowanych w formie bezzwrotnej w ramach drugiego obrotu środkami wracającymi do Inicjatywy JESSICA.

Rada Inwestycyjna działająca w ramach Inicjatywy JESSICA na posiedzeniu, które odbyło się 13 lipca 2018 r. zarekomendowała Zarządowi Województwa Śląskiego do sfinansowania ze środków zwróconych z Inicjatywy JESSICA projektu pn. „Modernizacja Parku Śląskiego” realizowanego przez WPKiW (Uchwała Nr 69 Rady Inwestycyjnej Funduszu Powierniczego JESSICA dla Województwa Śląskiego).

Podstawy finansowania ww. Projektu zostaną określone w dokumencie pn. „Zasady Finansowania Projektu Miejskiego pn. „Modernizacja Parku Śląskiego” realizowanego **w ramach drugiego obrotu środkami wracającymi z Inicjatywy JESSICA** Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszej Polityki.

Oprócz przyjęcia niniejszego dokumentu konieczne jest dokonanie zmian w Umowie o finansowaniu i Umowie Operacyjnej w zakresie możliwości finansowania strategicznego dla regionu Projektu Miejskiego.

2) wsparcie zwrotne projektów z zakresu rozwoju obszarów miejskich realizowane w regionie poprzez Regionalny Fundusz Rozwoju.

Po realizacji i całkowitym rozliczeniu strategicznego dla regionu Projektu Miejskiego, o którym mowa w pkt. 1, w ramach pozostałych środków zwróconych z Inicjatywy JESSICA, zostanie udostępnione wsparcie zwrotne dla projektów Miejskich realizowanym na terenie województwa śląskiego. Instrument zwrotny wraz z zasadami finansowania, z uwzględnieniem zapisów art. 78 ust. 7 Rozporządzenia 1083/2006 zostanie opracowany na późniejszym etapie przez Województwo Śląskie. Planowane jest wdrażanie instrumentu przy udziale Regionalnego Funduszu Rozwoju, o którym mowa w art. 13 ust. 1a ustawy o samorządzie województwa z dnia 5 czerwca 1998 r.

W związku z tym, że po zakończeniu realizacji Projektu pn. Modernizacja Parku Śląskiego będą już częściowo zwrócone środki z perspektywy 2014-2020, z tego samego obszaru wsparcia, planowane jest opracowanie Strategii Inwestycyjnej dla całości środków przeznaczonych na projekty miejskie w regionie.

Załączniki:

- 1) Uzasadnienie w zakresie osiągniętych korzyści dla regionu wynikających z finansowania projektu Modernizacji Parku Śląskiego,
- 2) Zasady finansowania Projektu Miejskiego pn. „Modernizacja Parku Śląskiego” realizowanego w ramach drugiego obrotu środkami wracającymi z Inicjatywy JESSICA Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.